

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 42/2013
24.04.2013. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Нате Месаровић, Анђелке Станковић и Горана Чавлине, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене Р.С., због кривичног дела противправно заузимање туђег земљишта из члана 218. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз број 304/13 од 08.04.2013. године, подигнутом против правноснажних пресуда Основног суда у Прокупљу К. број 233/12 од 11.07.2012. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 број 3581/12 од 02.11.2012. године, у седници већа одржаној дана 24.04.2013. године, донео је

ПРЕСУДУ

УВАЖАВА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз. број 304/13 од 08.04.2013. године, као основан, а поводом захтева и због знатне сумње у погледу истинитости одлучних чињеница **УКИДАЈУ СЕ** правноснажне пресуде Основног суда у Прокупљу К. број 233/12 од 11.07.2012. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 број 3581/12 од 02.11.2012. године и предмет враћа Основном суду у Прокупљу на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу К. број 233/12 од 11.07.2012. године, окривљена Р.С. оглашена је кривом да је извршила кривично дело противправно заузимање туђег земљишта из члана 218. став 1. Кривичног законика и осуђена на новчану казну у износу од 30.000,00 динара коју је обавезна да плати у року од месец дана од правноснажности пресуде, те је истовремено одређено да ће суд наведену новчану казну уколико је окривљена не плати у одређеном року, заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне, одредити један дан казне затвора. Окривљена је обавезана да плати суду на име паушала износ од 4.000,00 динара, а приватном тужиоцу ПД за производњу и промет Д. доо К. – законском заступнику приватног тужиоца Ж.У. на име трошкова кривичног поступка износ од 94.630,00 динара у року од 15 дана од правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Апелациони суд у Нишу је пресудом Кж1 број 3581/12 од 02.11.2012. године одбио као неосновану жалбу браниоца окривљене и првостепену пресуду потврдио.

Против наведених пресуда Републички јавни тужилац подигао је захтев за заштиту законитости због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368. тачка 1. тачка 11. ЗКП, и повреде кривичног закона из члана 369. тачка 1. ЗКП, с предлогом да Врховни касациони суд уважи захтев за заштиту законитости као основан и наведене пресуде укине због битне повреде одредаба кривичног поступка или преиначи због повреде кривичног закона и окривљену ослободи од оптужбе да је извршила предметно кривично дело.

Врховни касациони суд је одржао седницу већа у смислу чл.422. ст. 3. ЗКП, у одсуству уредно обавештеног Републичког јавног тужиоца, на којој седници је размотрио списе предмета заједно са побијаним пресудама, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Основано се захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује да је првостепена пресуда донета уз учињену битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП и то на штету окривљене, која повреда се огледа у томе што о одлучној чињеници, везаној за право коришћења парцеле, постоји знатна противречност између онога што се наводи у изреци и разлозима пресуде и садржине изведених доказа – исправа које се налазе у списима предмета.

Наиме, првостепени суд је окривљену Р.С. огласио кривом да је извршила кривично дело противправно заузимање туђег земљишта из члана 218. став 1. Кривичног законика, наводећи у изреци пресуде, између осталог, да је окривљена „у својству законског заступника В.п.ш. с.с. из Б. започела извођење грађевинских радова на изградњи – доградњи грађевинског објекта на делу кат. парцеле број 2366/2 КО Б., чији је носилац права трајног коришћења привредно друштво за производњу и промет Д. доо К. ... па је на тај начин противправно заузела део означене кат. парцеле и онемогућила приватног тужиоца да је несметано користи“, што првостепени суд наводи и на страни 4 у ставу 3 образложења пресуде.

Међутим, по налажењу овога суда, изрека и разлози пресуде у цитираном делу у погледу наведене одлучне чињенице – земљишта које је противправно заузето, противречни су садржини изведених доказа – препису листа непокретности број 3106 КО Б. Службе за катастар непокретности Б. од 13.01.2009. године и то Б листу из кога произлази да три субјекта – Привредно друштво Г., Д. доо из К. и В.п.ш.с.с. из Б., имају право коришћења и да су идеални сукорисници кат. парцеле број 2366/2 КО Б.

Све наведено указује на напред наведену противречност и постојање битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП, због које су наведене пресуде морале бити укинуте.

Имајући у виду наведене противречности а приликом решавања о захтеву за заштиту законитости који је подигнут у корист окривљене, по оцени Врховног касационог суда, појавила се знатна сумња у погледу истинитости одлучне чињенице која се тиче објекта кривичног дела, односно доведено је у сумњу утврђење првостепеног суда да је противправно заузето туђе земљиште, од чега зависи постојање кривичног дела у радњама окривљене.

Наиме, радња извршења кривичног дела противправно заузимање земљишта из члана 218. став 1. Кривичног законика јесте заузимање – успостављање фактичке државине на туђем земљишту, при чему код извршиоца не мора да постоји намера присвајања.

Битно обележје овог кривичног дела је противправност, па уколико неко по било ком правном основу држи земљиште, ово обележје није остварено тако да нема кривичног дела.

Објект радње је туђе земљиште и умишљај учиниоца мора да обухвата свест о томе да је земљиште туђе као и свест о противправности.

Тако, првостепени суд је на страни 5 образложења пресуде у трећем ставу навео да је на основу решења о досуђењу Одељења суда у Блату И.бр. 69/03 и др, од 11.05.2006.године утврдио да је В.п.ш. из Б. досуђена управна зграда Предузећа Г. која се налази на предметној кат.парцели бр.2366/2, што би у смислу члана 67. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ број 33/06) значило да је В.п.ш. у Б. стицањем власништва над зградом постала сукорисник земљишта на парцели 2366/2 КО Б., а како стоји и у поседовном листу, што је по оцени овога суда у супротности са наводима изреке и образложења пресуде да је само Предузеће Д. доо носилац права коришћења на том земљишту.

С обзиром на постојање сумње у истинитост наведене одлучне чињенице, Врховни касациони суд није могао да одлучи о повреди кривичног закона из члана 369. тачка 1. ЗКП-а на коју се Републички јавни тужилац у захтеву позива, јер се ради о чињеничном питању, због чега је и поводом захтева, а по службеној дужности првостепена пресуда укинута.

Другостепени суд је, одлучујући о жалби браниоца окривљене, потврдио првостепену пресуду и одбио жалбу као неосновану, те није отклонио напред наведену битну повреду одредаба кривичног поступка, па је и тај суд учинио исту повреду закона на штету окривљене, због чега је и та пресуда морала бити укинута.

С обзиром на то да је наведеним правноснажним пресудама повређен закон на штету окривљене, Врховни касациони суд је уважавањем захтева и по службеној дужности означене пресуде укинуо и предмет вратио Основном суду у Прокупљу на поновно суђење у ком поступку ће суд несумњиво утврдити да ли је окривљена описаним радњама као законски заступник В.п.ш.с.с. из Б. противправно заузела туђе земљиште на коме наведена школа није имала право трајног коришћења, те да ли су остварена сва законска обележја кривичног дела које јој се ставља на терет.

Из изложеног, на основу члана 30. став 1. Закона о уређењу судова и применом члана 425. став 1. и члана 426. ЗКП-а, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа-судија
Јанко Лазаревић,с.р.